

Vilka berättelser det finns på en Kyrkogård.

Samling framför Frösö kyrka inför vandring och berättelser på kyrkogården. Fler deltagare anslöt under vandringen.

Den 15 Augusti samlades, trots fotboll, 22 pensionärer från Frösö SPF vid Frösö kyrka för en guidning av Göran Modén. Hans entusiasm och kunskap får oss alltid att sluta upp.

Dagen började med att påminna oss om att Kyrkplatsen redan före kristendomens införande var en plats för dyrkan och då ett Hov för de Asatroende. Nu fick vi se de gravhögar som finns inom kyrkogården. Gravhögar som troligen tillhörde Godar som som lett den tidens ritualer, vi påmindes om de fynd som gjorts under kyrkogolvet under tidigare utgrävning med offrade Djurrester kring en Björkstubbe. Att sedan bygga kyrkan ovanpå det gamla Hovet för att visa på en ny tid och en ny tro, så vist. Nu stannade vi till vid de gravar som tillhörde den första kyrkvaktmästaren P. Holmström och den första kantorn (samtidigt lärare) E. Forsgren som tjänstgjorde när huvudmannaskapet under förra århundradet fördes över från Sunne Kyrka till Frösö Kyrka.

Där, när vi tittade ner från slänten, fick vi lära att marken nedanför, numera kyrkogård, var den plats där kyrkoherden vallade sina kor. Därför skapades en ny kyrkogård längre bort mot Stocke. När sedan Prästerskapet började avlönas och inte längre var beroende av jordbruket kunde man utöka med gravplatser nedanför vällen.

Hade man status i samhället begravdes man under kyrkogolvet vilket kunde leda till obehaglig doft inne i kyrkan. En mäktig man som på det viset begravdes alldeles innanför porten, dåvarande klockhus, var Önd Pedersson, fogde i Jämtland och av Skankesläkt, (1300-tal). Hans gravsten som kom från Trondheim (Nidaros) och var på norska finns idag upphängd inne på väggen i vapenhuset.

Vi fick lära att hade man status ville man bli begravd vid söderväggen av kyrkan där ljuset härskade, inte vid den norra väggen där mörkret styrde.

Nu började en vandring runt kyrkogården, först Petersson Berger och hans mäktiga gravsten, visning av monument gjorda i gjutjärn som kunde beställas i Åhlen och Åkerlunds kataloger, Onkel Adams dotters Göthildes minne i form av en urna, avliden endast 3 år gammal.

Vi fick oss till livs historien om Ångbåtskaptenen J M Fredriksson som avliden transporterats med ångbåt till Valla brygga och sedan hedrats med en eskort av ångbåtskollegor upp till kyrkan för begravning. Märta Barks grav, hon som varit guvernant åt Kung Harald, då prins, under andra världskriget, dinerat med Presidenterna Roosevelt och Truman, Primus grav och historien om honom, flygflottiljens gravar, tråkorsen på gravarna till de som kom till Frösön från koncentrationslägren i Tyskland och som inte tillfrisknade. Göran har så mycket att berätta ,lyssna till honom när ni har chansen.

Nu avslutade vi nöjda och glada med fika nere på Sommarhagen. Ny vandring om 2 veckor, då också under ledning av Göran Modén.

Text: Lars Gabrielsson

Foto. Majvor Enström

2023-08-15